

състои от Националният статистически институт (НСИ), органите на статистиката и Българската народна банка. Органите на статистиката са държавни органи или техни структурни звена, които събират, обобщават и разпространяват статистическа информация. Списъкът на органите на статистиката включва Министерството на земеделието и храните, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Националната агенция за приходите, Агенция „Митници”, Националният осигурителен институт, Министерството на околната среда и водите и Министерството на здравеопазването. Националният статистически институт е централното звено в системата и е на товарен с нейната координация или ръководство.

НСИ е държавна агенция, която функционира под ръководството на министър-председателя. Председателят и заместник-председателите на Националният статистически институт се назначават от министър-председателя за срок от 7 години, но за не повече от два мандата. Председателят на НСИ внася ежегодно в Министерския съвет отчет за изпълнението на Националната програма за статистически изследвания и отчет за дейността на Националният статистически институт за предходната година, както и проект на Национална програма за статистически изследвания за следващата календарна година, не по-късно от 14 дни след приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. Председате-

лят и заместник-председателите на НСИ могат да бъдат освободени предсрочно: по тяхна молба, при извършено грубо нарушение на Закона за статистиката, при извършено умишлено престъпление от общ характер, установено с влязла в сила присъда, и при невъзможност да изпълняват задълженията си за срок, по-дълъг от 6 месеца. Годишните отчети за дейността на НСИ са публично достъпни на уебсайта на института. Това са много категорични законодателни разпоредби, които гарантират независимостта и професионалната автономия на официалната статистика в България, като същевременно представляват основа за редовно отчитане пред правителството и обществеността относно развитието на националната статистика, включващо и детайли за изпълняваната програма и за осигуряването на качеството.

Поставян е въпросът дали е по-добре НСИ да се отчита пред парламента или пред министър-председателя. Изложени са няколко аргумента срещу пряката отчетност пред парламента, които включват: риск от партийна политическа намеса, възможно дублиране на ресурсите, загуба на адекватност и отзивчивост на статистическата работа по отношение на въпросите на публичната политика. От друга страна, ефективно упражняваната контролна функция на парламента е допълнителна гаранция срещу политически натиск. Моделът на отчетност, основан на функционална подчиненост на министър-председателя, гарантира редовно и пряко участие на председа-